

Vzpomínka

Za Antonínem Bůžkem

PhDr. Antonín Bůžek, Ph.D. (1943–2023)

Jak málo toho o sobě víme, i když se tak často stýkáme, ať již jako spolupracovníci, kolegové nebo jako přátelé. To platí i o doktoru Antonínu Bůžkovi, který nás nečekaně opustil letos v dubnu. Zcela jistě na nás nyní shlíží z pedagogického nebe, sekce sociální pedagogiky, kde spolu s Liborem Pechou (1926-2002) a Jiljím Špičákem (1934-2016) diskutuje o pedagogice, které tito Středomoravané zasvětili své akademické poslání na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Přestože již byl několik let v penzi, stále se pan doktor Antonín Bůžek aktivně zajímal o problematiku sociální pedagogiky. Pravidelně se zúčastňoval konferencí a odborných setkání, na kterých připomínal témata práv dětí a humanismu v pedagogice. Spolu se Světlou Klapilovou (1941) dlouhá léta „držel“ sociální pedagogiku na Pedagogické fakultě v Olomouci a několik let také na Fakultě humanitních studií UTB ve Zlíně. Byl žákem doc. Libora Pechy (1926-2002), který v něm probudil trvalý zájem o A. S. Makarenka. Mladého Antonína Bůžka Makarenko (moderní Pestalozzi) natolik zaujal, že v jeho studiu dále pokračoval. Jeho dalším oblíbeným pedagogem byl polský lékař Janusz Korczak (1879–1942), který dobrovolně doprovodil své děti do plynové komory. Třetí významnou osobností, které se dr. Bůžek věnoval, byl český kazatel a vychovatel Přemysl Pitter (1895–1976). Právě skrze působení a odkaz těchto osobností přistupoval dr. Bůžek k sociální pedagogice a jejímu významu. Intenzivně se zajímal o její hluboce lidské kořeny, což se projevovalo, mimo jiné, i jeho zájmem o problematiku práv dítěte. Mezi jeho významné publikace tak patří Informatorium (nejen) o právech dítěte se zřetelem k otázkám výchovy a vzdělávání, které napsal spolu s Janem Michalíkem.

Pan doktor Bůžek miloval sport, zejména atletiku, a rád si o ní povídal. Nejen, že sám sportoval, ale byl také aktivním rozhodčím, činovníkem a organizátorem řady sportovních akcí na Prostějovsku. Svého sportovního ducha vnášel i do své neúnavné práce se studenty. Jako vysokoškolský učitel se dr. Bůžek ke svým studentům choval laskavě a přátelsky. Nijak se přitom nepřetvařoval, choval se tak ke všem. Jeho touha studentům předávat a zprostředkovávat maximum informací byla příkladná. Patřil k pedagogům, kteří jsou vždy pečlivě připraveni, přičemž výuka pro ně není pracovní rutinou, ale radostí.

S dr. Bůžkem jsme měli možnost se pravidelně setkávat nejen na sociálně-pedagogických konferencích „SOCIALIA,“ ale i na spoustě dalších akcích, kde se dalo něco „sociálně-pedagogického“. Spolupracovat s ním byla radost, stejně jako s ním třeba zkoušet při státních závěrečných zkouškách. Byl laskavý, náročný, přísný, lidský. Stejně jako Sokrates dokázal ze studentů dostat to, co chtěl a co bylo nutné. A takový byl celý život. Lidé, kteří se s ním setkali, na něj nebudou vzpomínat se zármutkem, ale s pedagogickým optimismem, který šířil kolem sebe.

Miloslav Jůzl

Katedra speciální pedagogiky, Univerzita Jana Amose Komenského Praha

Jakub Hladík

Fakulta humanitních studií, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně